

Rezumat

O dată cu începutul secolului douăzeci și unu, globalizarea și comerțul internațional au căpătat o imagine controversată și uneori ostilă în mentalitatea colectivă a oamenilor, rezultând în străzi și bulevarde acaparate de protestatari anti-globalizare în capitalele Europene. Schimbul de capital, bunuri și servicii la un nivel și o rapiditate neîntâlnită până acum au ridicat în câteva decenii oameni aflați în pragul sărăciei și în același timp a redus industriile care nu au reușit să se mențină competitive. În ziua de astăzi, economia modernă este dominată de industrii în continuă schimbare și mișcare, accelerate de noile tehnologii.

Globalizarea a creat o interdependență economică între toate țările lumii. Acest lucru a forțat guvernării să găsească metode noi de control într-un comerț internațional ce pare să nu mai poată fi controlat, formând organizații suprastatale și internaționale precum Uniunea Europeană și Organizația Mondială a Comerțului. Principala cauză a fost aceea de a asigura, pe cât posibil, o mai bună și mai egală distribuție a roadelor economiei, între categoriile economice din economiile naționale. Dar, mai recent, politicile supranaționale au ajuns să afecteze și pe cele la nivel internațional. Uniunea Europeană este principalul exemplu în acest sens. Datorită mecanismelor utilizate de UE și Statele Membre, pentru a reglementa distribuția puterilor, care a fost acuzată în ultimii ani că fiind nedemocratică. Din acest punct de vedere, formularea politicii comerciale poate fi văzută că o dezbatere conflictuală între valorile democratice și legitimitatea creșterii economice.

La inima Uniunii Europene este Comunitatea Europeană de la care a început și a cauzat crearea de valori, competențe și norme comune. Evoluția UE este însăși remarcabilă, crescând de la un acord internațional asupra Țelului și cărbunului, semnat între 6 state care cu câțiva ani urmă se lupta în cel mai crâncen război suferit vreodată a evoluat într-o entitate politică, asemănătoare cu o organizație internațională, o entitate interguvernamentală și un stat federal.

Într-un continent care a fost devastat de două războaie mondiale, dar care și anterior statele trebuiau să lupte constant între ele pentru dominație, este normal că antură Uniunii Europene să nască întrebări legate de efectele ei asupra democrației. Astfel, delegarea de suveranitate către Bruxelles, în anumite zone care în mod tradițional făceau parte din suveranități naționale, precum formularea politicii comerciale, a stârnit o dezbatere cu privire la legitimitatea instituțiilor supranaționale ale UE. Dar, există și susținători ai noțiunii că nu există deficit democratic, pentru că UE nu este o țară sau un stat, ci un instrument născut din puterile statelor membre suverane, ce își folosesc greutatea combinate pentru a realiza politici internaționale cu o mai mare eficiență.

Politică comercială este un domeniu ce necesită instituții internaționale și regulile formate de acestea. Instituții precum UE încearcă să limiteze efectele globalizării creând un set de reguli la nivel internațional și suprastatal prin comasarea puterilor și greutatea celor 27 de state membre.

Se spune că lumea a devenit mai mică datorită globalizării, dar același lucru nu poate fi spus despre anumite probleme aduse de această. Uniunea Europeană este un răspuns la problemele apărute, care necesită soluții colective ce nu pot fi oferite de individual de statele membre. Pentru a păzi interesele societății atunci când politicile UE sunt formulate, este necesar ca acestea să fie eficiente, democratice și legitime. Totuși, de ce este pus în discuție dacă Uniunea Europeană este democratică, dacă politică comercială este validă din punct de vedere al legitimității și eficienței?

Pentru a lega discuția de dezbateri deficitului democratic al UE, problema principală, din punctul meu de vedere este legată ne natură Uniunii și implicațiile acesteia. Este de la sine greu de înțeles și de analizat procesul de luat decizii la nivel UE.

Apărătorii Uniunii Europene în dezbateri legitimității democratice a EU au argumentat adesea că UE este un instrument al statelor membre, nu o entitate separată. Un al doilea argument utilizat adesea este că EU creează politici menite să reglementeze și nu să redistribuie câștigurile economice ale societății. Susținătorii noțiunii existenței a unui deficit de legitimitate democratică consideră că UE trebuie să fie considerat similar cu un stat, iar astfel puterile necesită sporite pentru a egală raportul dintre Parlamentul European, Comisia Europeană și Consiliul.

Cât timp există neînțelegeri asupra naturii UE (federație sau organizație interguvernamentală, stat sau organizație suprastatală), va exista o dezbateri asupra deficitului democratic. Totuși, acest lucru trebuie văzut că o oportunitate de a evalua constat ideile formulate, pentru a îmbunătăți structura instituțională a UE pentru a îi permite să evolueze constat și pentru a crește gradul de legitimitate și eficiență. În mod ironic, pașii făcuți prin tratatul de la Lisabona au crescut nivelul de transparență al UE și au înaintat către un sistem politică asemănător cu cel al unui stat. Acești pași înainte au întărit poziția Parlamentului European în multe domenii, plasându-l la nivel aproape egal cu Consiliul în termeni de realizare a legislației UE, inclusive pentru politică comercială, astfel oferind un accent sport interesului public.

Factorul constant al UE este abilitatea acesteia de a adera la valorile statelor membre precum libertate, democrație, drepturile omului și libertatea de mișcare. Aceste valori favorizează transparență și legitimitate democratică. Pentru viitorul apropiat climatul politic și economic pare să favorizeze interesul public în materie de politică comercială, în linie cu principiile democratice de legitimitate și în limita puterilor instituțiilor UE.

Adevăratul pericol al legitimității, în contextual politică comercială, atât din perspectiva UE și a statelor membre, este constituit de efectele negative ce pot fi aduse de liberalizarea comerțului. Statele membre mai mici sunt cele mai expuse la astfel de șocuri, fiind mai dependente de comerțul intră UE.

În situațiile în care politică comercială nu oferă o mai bună condiție economică tuturor trebuie să ofere beneficia în schimb, fiind un sacrificiu impus la nivel European. Lipsa mecanismelor de redistribuire la nivel UE poate pune astfel o problema asupra legitimității acesteia. O formă de redistribuire se petrece prin Politică Agricolă Comună și prin fondurile structural de dezvoltare, dar aceste nu sunt legate de politică comercială. Crearea unui mecanism de redistribuire la nivel European ar putea soluționa probleme ce pot rezultă din efectul politică comerciale.

Implementarea unui astfel de mecanism nu pare a fi probabil sau necesar în viitorul apropiat atât pentru guvernele statelor membre US cât și pentru cetățenii Uniunii. Ceea ce este sigur este că viitoare schimbări ale UE care vor putea permite participarea tuturor cetățenilor la procesul de realizare a politicilor este necesar, astfel oferind posibilitatea de a trage la răspundere pe oficialii ce formulează politici ce pot avea efecte negative asupra societății.

Cuvinte cheie:

Uniunea Europeana; Politica Comerciala; Comert International; Legitimitate; Eficienta; Democratie; Deficit democratic;

Cuprins

Introducere	4
Obiectivele cercetarii	5
Metodologia cercetarii	10
Cercetari anterioare.....	12
Capitolul 1 – Cativa pasi inainte de dezvoltarea UE la nivel de actor comercial global	13
1.1. Intre aspiratii si dificultati	13
1.2. Political Comerciala a UE in crize economica a secolului 21.	15
1.3. Care sun sansele ca UE sa ramana un actor comercial international?	19
1.4. UE in calitate de partener comercial important pentru vecini	22
Capitolul 2 – Un studiu asupra eficientei si legitimitatii Politicii Comerciale a UE.....	25
2.1. Provocarea mentinerii democratiei	25
2.2. Cat de importanta este legitimitatea politicii comerciale a UE ?.....	27
2.3. Eficienta si legitimitate – asemanari si diferente.....	29
Capitolul 3 – Rolul Parlamentului European in era post-Lisabona	31
3.1. Sistemul de obtinere a deciziilor in Politica Comerciala a UE.....	31
3.2. Egalitate si bilateralism in Politica Comerciala UE.....	34
3.3. Nivelul actual al Intelegerilor comerciale al UE.....	48
3.4. Nivelul actual de implicare al Parlamentului European in Political Comerciala UE.....	58
3.5. Viitorul implicarii parlamentare	65
Capitolul 4 – Politica comerciala, elaborare, ratiune si restrictii	71
4.1 Comertul si datele economice din spatele acestuia.....	71
4.2 Specializarea comerciala si beneficiile aduse intregii economii	72
4.3 Formarea intereselor comerciale	77
4.4 Lobby si influentarea formarii politicilor la nivel UE	79
Capitolul 5 – Legitimite si Eficienta in Politica Comerciala UE	86
5.1 Validitatea politicilor UE.....	86
5.2 Rolul politicilor de a sustine interesul public	88
5.3 O Politica Comerciala mai morala?	89
5.4 Schimbarile necesare pentru formarea unui stat UE – posibile, eficiente?	94
5.5 Eficienta Uniunii Europene.....	95
5.6 Concluzii asupra legitimitatii si eficientei UE	95
6. Concluzii	98
Bibliografie.....	101